

на Врачанския окръгъ, живъ паметникъ на миналото. Той живе тукъ въ парка. Къщата - музей и мавзолеятъ долу въ града, както и самиятъ паркъ съ уредени подъ ръководството на г-нъ Заимовъ.

Отъ върха на могилата се открива чудесна гледка. Всичките околни височини, които ограждатъ града, се виждатъ като на дланъ. Единъ старъ руски офицеръ, ветеранъ отъ войната, пазачъ на парка, ни разказа последователно за страшните боеве около Плъvenъ и за смълите Скобелеви атаки.

Руските войски, като преминали Дунава при гр. Свищовъ, се спуснали смълъ въ три посоки: едни на изтокъ къмъ Шуменъ, други на югъ къмъ Стара-Планина и трети — на западъ.

Третия отрядъ при гр. Плъvenъ билъ посрещнатъ отъ войската на Османъ-паша. Завързватъ се страшни боеве. Турцитъ се държали храбро и неотстъпвали отъ добре укрепените места. Тогава русите обсадили града. Османъ-паша билъ ограденъ съ желъзъ обръчъ. Цели три месеца околните височини бълвали огънь и димъ, хиляди турци и руси намърили своята смърть по тези спокойни сега височини.

Зимата настъпвала. Османъ-паша решилъ да скъса желъзния обръчъ, да си пробие пътъ и се оттегли къмъ София. На 28 ноември 1877 год. той заповѣдалъ тайно войските му да слѣзватъ отъ укрепленията и да се събератъ на западъ отъ града при р. Витъ. Тези преминали моста и нападнали руските укрепления съ голъма сила. Завързали се единъ отъ най-лютиятъ боеве. Едни отъ руските окопи били вече превзети. Но ето че пристигатъ нови руски сили и прогонватъ турцитъ, които наново нападатъ. И русите продължаватъ да слизатъ отъ околните височини, боятъ ставалъ по-лютъ и по-ожесточенъ, гърмежътъ на оръдията се слѣль въ адски тръсъкъ. Земята се покрила съ хиляди турски и руски трупове. Самъ Османъ-паша, яхналъ на своя арабски конь, предвождалъ турцитъ. Но напразно. Русите не само не отстъпили, но обрнали турцитъ въ бѣгство. Ала нѣмало кѫде да бѣгатъ. Русите ги стегнали като въ